

προηγούμενη) "Ηπ. Θὰ σὶ πιάσου κὶ θὰ σὶ γδάρουν μὶ τοῦ σουῖα σουῖα = μαχαιρίδιον μετὰ ξυλίνης λαβῆς πτυσσομένης· συνών. τῇ προηγούμενῃ) Εὐβ. ("Ακρ. κ.ά.) Θὰ δόνε γδάρουν κὶ θὰ δοῦ γιομίσου τὸ τομάρι ἄχιουρα (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) "Οταν ἐρθῇ ὁ πατέρας σου, θὰ βάνω νὰ σὲ γδάρῃ (συνών. τῇ προηγούμενῃ) Εὐβ. (Αἰδηψ.) Παροιμ. "Οπριος δὲν ξέρει νὰ γδάρῃ, / χαλάει κρέας καὶ τομάρι (ἐπὶ τῶν ἀναλαμβανόντων ἐργασίαν ἢ ὑπόθεσιν, δι' ἣν καὶ ἀκατάλληλοι ἢ ἀνίκανοι) Εὐβ. (Βρύσ. κ.ά.) "Η παροιμ. παραλλαγαῖς κ.ά. Πρὶν σφάξου, γδέρν'ς; (πρὸς τὸν πρωθυέρως λέγοντα ἢ πράττοντά τι) Λέσβ. Πβ. Ν. Πολίτ., Παροιμ. 3, 440. Γνωμ. Κοινοσκάλωνε τῶν δέρνε, / μακροσκάλωνε τῶν γτέρνε (προτιμωτέρα κατὰ τὴν ἄροσιν ἢ μισοῦ μήκους αὐλακιά, ἥτις δὲν καταβάλλει τὸ ζεῦγος, ὅσον ἢ μεγάλου μήκους) Κύπρ. β) Συνεκδ., ἀφαιρῶ τι ἐξ ὁλοκλήρου, τελειωτικῶς Εὐβ. ("Ακρ. Στρόπον. κ.ά.): Οἱ κλέφτες δὲν τὰ τρυγᾶν τὰ μιλίσσια, τὰ γδέρν'μι (δηλ. χωρὶς νὰ ἀφήσουν μέλι διὰ τὰς μελίσσας) "Ακρ. Στρόπον. Συνών. ξετινάζω. 2) Προξενῶ ἀμυχήν ἢ πληγὴν εἰς τὸ δέριμα ἀνθρώπου ἢ ζῴου, ἀφαιρῶ μικρὸν ἢ μεγαλύτερον τμήμα τοῦ δέρματος, ἐπιπολῆς ἢ βαθύτερον σύνθη. : Τοῦ ἐγδαρε τὸ πρόσωπο μὲ τὰ νύχια πολλαχ. Ξυέτι σὰν ψουριάς κ' ἐγδαρε τοῦ κουρμί τ' πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. Τοῦ γδάρασι οἱ ἀσπαλαθροὶ τὸ πόδι Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) "Ηγδαιρα τὰ μάουλά μου μὲ τὸ ξουράφι Νάξ. ("Απύρανθ.) "Εδεπαδὰ ἡγδάρθηκα "Ανδρ. "Επισα κ' ἐγδαρε τοῦ γόνατος μ' γιὰ καλὰ Εὐβ. ("Ακρ. κ.ά.) "Αδειασι τ' γαιδουριῶ τοῦ σαμάρ κὶ τοῦ γδαρι τοῦ κουρμί αὐτόθ. Γιὰ θῶρει τομ βῶς ξυέται τῶν γδέρνει τὸ δέρμαν δον! Κῶς. Γδάρε-γδάρε τῇ βληή σ-σου, αἱμάτωσές τη Σύμ. || "Ασμ.

Σὰν ἐκλαιεν τζαὶ δέρνετονν / τζαὶ μόνη της ἐγτέρνετονν, τὸ δειν δης τότ' ἀθ-σῆμισεν / τζ' εὐτὺς ἐλιοθύμησεν Κύπρ. Συνών. ξεγδέρνω. "Η σημ. καὶ Βυζαντ. β) Κατακόπτω, φθείρω κατὰ τινὰ τρόπον τὴν λείαν ἐπιφάνειαν δερματίνων, ξυλίνων ἢ ἐξ ἄλλης ὕλης ἀντικειμένων σύνθη. : Ποῦ γύριζες κ' ἐγδαρες τὰ παπούτσια σου; σύνθη. "Αφησες τὸ παιδί κ' ἐγδαρε τὸ τραπέζι μὲ τὸ μαχαίρι Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) "Εγδαρε τὸ δοῖχο μὲ τῇ βρόκα αὐτόθ. Μὴν ἐγδέρης τὸ δοῖχο Σύμ. Κινούργιον σαμάρ κὶ τὸ γδαρι μὶ τ'ς πέτρις π' ἐφίργι κάθι μέρα π' τοῦ χουράφ' Εὐβ. ("Ακρ. κ.ά.) γ) "Αποσπῶ τμήμα φλοιοῦ δένδρου ἢ ἀποφλοιῶ καρπὸν πολλαχ. : Πρόσεχο μὴ γδάρης τὴν ἐλιά μὲ τὴν ἀξίνα Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Δέν' κάθι μέρα τοῦ μ'λάρ' τ' ν' ἰλιά κὶ γδάρεθ'κι τοῦ κουρμί τ'ς π' τοῦ καπίστρ' Εὐβ. ("Ακρ. κ.ά.) "Εγδαρε τὰ φύλλα τοῦ βαρβάρου (bárbaro = καλαμπόκι) "Ηπ. (Χιμάρ.) Γδέρω ἀμύδαλα Χίος (Βέσ.) Συνών. ξεφλουδίζω. 3) Μεταφ., ζημιώνω τινὰ χρηματικῶς, ἐξαντλῶ, ἀπογυμνώνω τινὰ οικονομικῶς κοιν. καὶ Πόντ. (Οἶν. Σάντ. Σούρμ. κ.ά.) Τσακων. (Μέλαν.) : "Εμπλεξε 'ς τὰ δικαστήρια καὶ τὸν ἐγδαρεν οἱ δικηγόροι κοιν. Γιατρός εἶν' αὐτός ἢ χασάπ'ς; σὶ γδέρν' χουρὶς νὰ δοῦ πάρ'ς χαμπάρ' πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. 'Σ αὐτὸν τοῦ Τζιφούτ' ἐπισις; θὰ σὶ γδάρ' (Τζιφούτ' = "Εβραῖον, μεταφ., τοκογλύφον) Εὐβ. ("Ακρ. κ.ά.) Τοῦν ἐγδαρεν 'ς τὰ χαρτιά τοῦ Μητροῦ Στερελλ. ("Αχυρ. κ.ά.) Αὐτός οὐ μπακάλ'ς οὐλ' μέρα μὶ γδέρν' κὶ πάλι φχαρ'στημένους δὲ μέν' Στερελλ. (Αἰτωλ.) Μᾶς γδέρνει κάθε μέρα ὁ Παπιδᾶς "Ανδρ. Αὐτός, ρέ, μᾶς ἐγδαρε! (ἐνν. ὁ αἰσχροκερδὴς ἔμπορος) Πελοπν. (Τριφυλ. κ.ά.) "Εγδάρας-σε πάλε 'ς τὸ λ-λασκινὲ γαὶ κά'εσαι σὰ ἀζημιωμένος βακ-κάλ-λης; (λασκινές = ἰδὸς χαρτοπαγνίου) Σύμ. Χριώθ'κι ἀπὸν ἀνάγ'κ' κ' ὕστιρα τοῦν ἐγδαρι ζουντανόν τοῦν γαημένον δὲν δ' ἄφ'σι τίπουτα Εὐβ. ("Ακρ. κ.ά.) Στερελλ. ("Υπάτ. κ.ά.) Τὸν

ἐγδαρε μὲ τῇ τζακμακόπειτρα (τζακμακόπειτρα = τεμάχιον πυρίτου λίθου· ἐνν. τὸν κατελήστευσε) Πάρ. "Ατόσον παρᾶ-ἱμανλῆς! γδέρει τὸν ἄθρωπο! (παρᾶ-ἱμανλῆς = παραδόπι-στος) Οἶν. "Ο γαμπρέ ν' ἐδεῖρτσε τὸν ἐρ'μο Νιχάλη (ὁ γαμπρὸς τὸν ἐγδαρε τὸν κατημένο τὸν Μιχάλη) Μέλαν. Συνών. γδύνω. "Η σημ. καὶ Βυζαντ. "Ιδ. Σαχλίκ., Γραφαὶ καὶ στίχοι στ. 292 (ἐκδ. Wagner, σ. 74) : «καὶ κείνη σὰν μαστορευθῇ, βάνει τὸν ὅπου θέλει» | τυφλώνει καὶ ἐγδέρνει τὸν, παίζει τὸν καὶ γελᾷ τὸν». Μετοχ. οὐδ. = γδάρμα 2, δ ἰδ. : Δὲν παγαί'ν τὸ γδαρμένο! (ἐπὶ ἀρᾶς πρὸς κτήνη) Θράκ.

γδορά ἢ, Σκυρ. γδουρά Πελοπν. ("Ολυμπ.)

"Εκ τοῦ "Ελληνιστ. οὐς. ἐκδορά.

"Η ἐσωτερικὴ, ἢ πρὸς τὸ κρέας ἐπιφάνεια τοῦ δέρματος τῶν ζῴων ἐνθ' ἄν. : Μὴ σοῦ παραπάρῃ τὸ μαχαίρι καὶ κόψῃς τῇ γδουρά "Ολυμπ. Τὸ τομάρι γιὰ τὸ τυρὶ ἔχει τῇ γδουρὰ ἀπόξω αὐτόθ.

γδοράς ὁ, Λεξ. Αἰν. γδουράς Σῦρ. ("Ερμούπ.) γουδουράς Σῦρ. ("Ερμούπ.)

"Εκ τοῦ οὐς. γδορά.

1) Γδορά, δ ἰδ. Σῦρ. ("Ερμούπ.) 2) Τὸ ἀπόξεσμα ἀπὸ τὸ ἐσωτερικὸν μέρος τοῦ κατεργασμένου δέρματος Λεξ. Αἰν.

γδούρα ἢ, ΔΚρήτ. Εὐβ. (Αἰδηψ.) Στερελλ. (Αἰτωλ.) — Λεξ. Βλαστ., 354 γ^{ου}δούρα Εὐβ. (Στρόπον.)

"Εκ τοῦ οὐς. γδούρι.

1) Γδορά, δ ἰδ. Στερελλ. (Αἰτωλ.) : Οὐ τσουπάν'ς ἔχ' μνιὰ προνβιά ἀπὸν σφαχτὸ τίς περ'σσίτιρις φονρές, τὴν ξαπλῶν' ἀπὸν τῇ γδούρα, βάξ' πᾶν' τ' ἀλεύρ' κὶ χύν' γιρό, ρίχ'ν' ἀλάτ' κὶ φτειάν' τοῦ χαμ^{ου}κούκ' (χαμ^{ου}κούκ' = ἰδὸς ἄρτου παρασκευαζομένου ἐξ ἀλεύρου λαθύρων). 2) "Η πιτυρίαις τοῦ δέρματος Εὐβ. (Στρόπον.) : "Αι λούσου νὰ φύῃ ἢ γ^{ου}δούρα. "Αποῦ κουρέψ'ς ἕνα τουμάρ', τὸ πλέν'ς νὰ φύῃ ἢ γ^{ου}δούρα. 3) Τὸ πρόβατον, τὸ ἔχον βραχὺ καὶ ἀραιὸν τρίχωμα, ὥστε νὰ φαίνεται ὡς ἐκδαρὲν ΔΚρήτ. 4) Τὸ μέρος ὅπου κρεμοῦν τὸ ἐσφαγμένον ζῷον διὰ νὰ τὸ γδάρουν Λεξ. Βλαστ., ἐνθ' ἄν. 5) "Επιρρηματ., ἐν χρῶ, σύρριζα Εὐβ. (Αἰδηψ.) : Νὰ τοῦ κόψῃς τὰ μαλλιά γδούρα.

γδούρης ὁ, Κρήτ. Κύθηρ.

"Εκ τοῦ οὐς. γδούρι. Πβ. τὸ παρὰ Δουκ. (Append.) ἐκδοῦρις.

"Ο ρακένδυτος ἐνθ' ἄν. : Αὐτός ἐναι γδούρης καὶ ἐλεεινός Κρήτ.

γδούρι τό, ἐγδόν' Πόντ. (Χαλδ.) γδούριον Πελοπν. (Καλάβρυτ.) γδούρι "Ηπ. Κρήτ. (Σητ. κ.ά.) Ρόδ. γδούρ' Μύκ. κδούρι "Ιμβρ. ὀγδούρι Κάρπ. οὔγδουρι Κάρπ.

"Εκ τοῦ Βυζαντ. οὐς. ἐκδούριν, δ ἐκ τοῦ "Ελληνιστ. ἐκδόριον, παρὰ τὸ ἐκδέρω. "Ιδ. Πρόδρομ. 3, 355c (ἐκδ. Hesselting-Pernot, σ. 65) «ἐκδούριν, παλαιοκάλιγον, φθειριά-ρικον, κοντριάρικον». Περὶ τοῦ ἐτύμου ἰδ. Γ.Χατζιδ., Γλωσσ. Μελέτ., 233 "Ανθ. Παπαδόπ., "Αθηνᾶ 37 (1925), 174-175.

1) Γυμνός Κρήτ. Μύκ. Πόντ. (Χαλδ.) Ρόδ. : Κονεύω ν' ἀπομείνω γδούρ' Μύκ. "Εγινες γδούρι Κρήτ. "Εμεινε γδούρι Ρόδ. || Φρ. "Εγέντον ἐγδόν' (ἐγινε ρακένδυτος, δυστυχής, πάμπτωχος) Χαλδ. 2) Τόπος ἀποψιλωμένος, ἐστερημένος βλαστήσεως "Ηπ. Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Ρόδ. : Αὐτὸ τὸ μέρος τό γδαρεν τὰ πρόβατα, τό καναν γδούρι "Ηπ. "Ο τόπος ἐγινε γδούρι (ἀπεψιλώθη) Ρόδ. β) Τὸ στερηθὲν τῶν φύλ-λων τοῦ φυτόν, τὸ ξηρὸν Κάρπ. Κρήτ. (Σητ.) : Γδούρια γε-